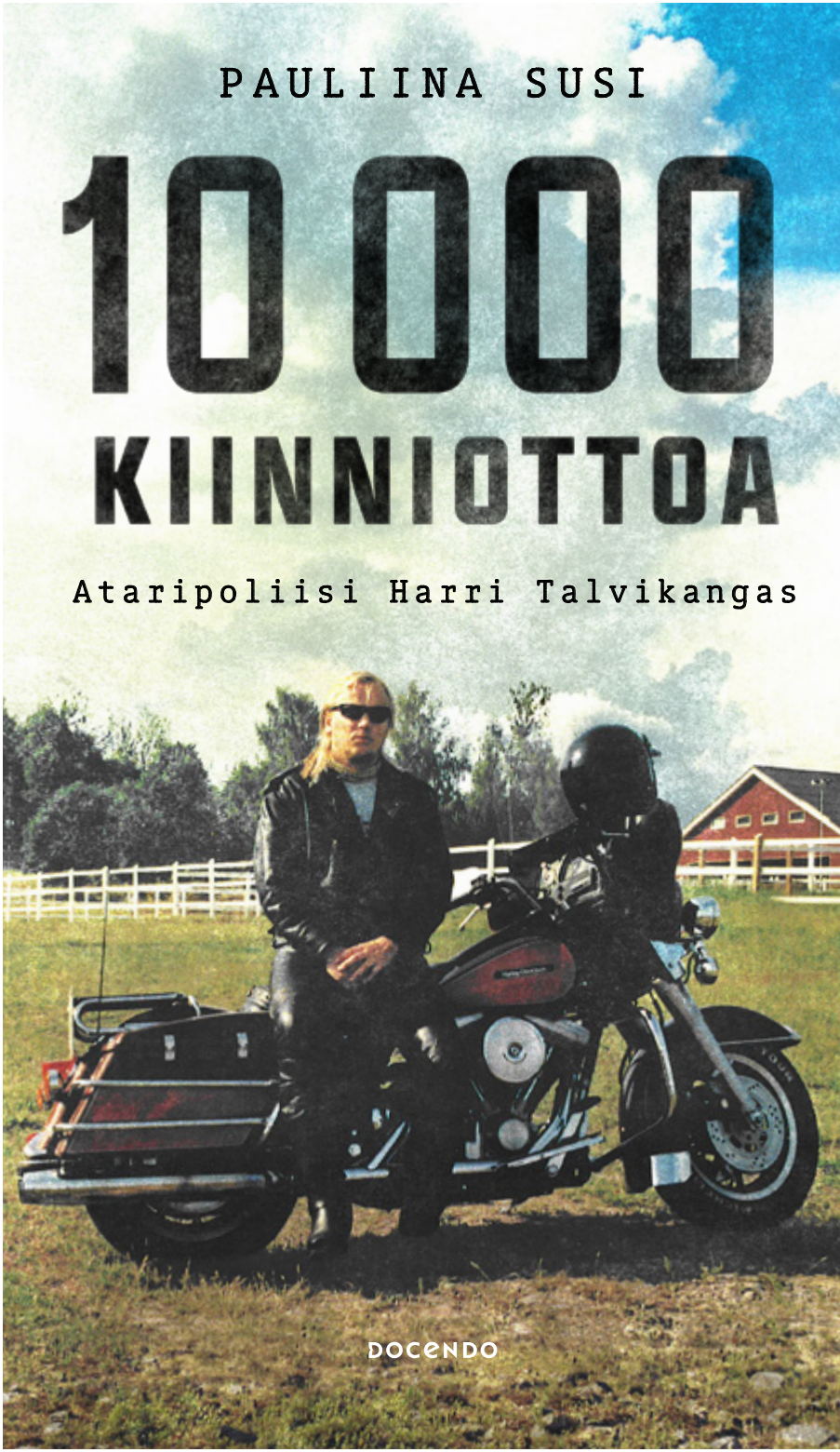
PAULIINA SUSI

10 000 KIINNIOTTOA

Ataripoliisi Harri Talvikangas

DOCENDO

10 000 kiinniottoa

PAULIINA SUSI

10 000 KIINNIOTTOA

Ataripoliisi Harri Talvikangas

DOCENDO

Ensimmäinen painos

© Pauliina Susi ja Docendo, 2026
Docendo on osa Werner Söderström Osakeyhtiötä
Lönnrotinkatu 18 A, 00120 Helsinki
www.docendo.fi

Kannen kuva: Harri Talvikankaan arkisto
Kansi: Laura Noponen
Taitto: Justine Florio / Taittopalvelu Yliveto Oy

ISBN 978-952-851-080-2
Painettu EU:ssa

Tuoteturvallisuuteen liittyvät tiedustelut: tuotevastuu@docendo.fi

Sisällysluettelo

Pankkirosvoja, huumekuskeja, murhamiehiä…. 9
Kuoharit kitusiin ja karkuteille 11
Potkut poliisikoulusta että paukahti 15
Onko juoksut juostu, kun työ haittaa harrastusta? 18
Oma suunta yhä hakusessa 25
Atarityö alkuun – 1980-luku, Helsinki 30
Nuusku päälle ja baanalle 34
Vinkistä vaari – ja konepistoolikätkö 38
Pako-Pekka kertaa kolme. 41
Juttutuokio putkassa avasi padot 43
Ruotsin opit, puolin ja toisin. 45
Kimpassa kamanhakuun. 51
Vaikeneminen on kultaa 55
Läheltä liippasi, kahden sentin päähän 58
Niin metsä vastaa…. 63
Kyntämätön pelto – 1990-luku, Vantaa 67
Mersu, Porsche ja ruohonleikkuri 72
Pikku pulma pilven päällä. 77
Pari heikkiä vaivanpalkaksi 81
Ensin hitsi, sitten häkki. 83
Kyllä kannatti! Iso huumekeikka komeasti maaliin 85
”Moi, mitäs Arska!” 91

Latomurhaajat siististi talteen 96
Korvaushoitoa 99
Haulikkomiehen käytäväkierros 103
Kuka löi ja ketä 105
Tragedia ei unohdu 107
Tapaus Larha – näin se meni 109
Välttämättömät vinkkimiehet ja -naiset 117
Vinkeillä erivapauksia? 122
Kuin KGB:n käsikirjasta 129
Bodarille pihvi ja pamit 132
Konnien kanssa kahvilla 135
Katsekontaktilla kiinni pyssylastiin 137
Sarvekkaita ja ihmisriistaa 138
Prätkähiiret käärmeissään 141
Harrikat osiksi, osaset rahoiksi 145
Että sellaista satamatoimintaa 150
Vesiskootteri Floridasta Mäkkärin parkkipaikalla 153
Amerikan meininkiä: turisti juoksi kiinni 158
Harrikkahaukkana Jenkeissä 163
Sadannen vuoden megabileet 170
Väärien pyörien rallit 176
Sitkeys palkitaan 181
Poliisipomolle ralliauto 185
Norsujen hautausmaa – 1999–2000, KRP 189
Espanjan kevät 194
Suoraan syvään päähän – Nyrkki, 2000-luku 200
Nenä päähän, rullat alle 204
Jäljet suoraan piripiilolle 207

Pois tappolistalta, kiitos! 210
Yllätysten Tenna 213
Repun täydeltä 216
Tuhlaajapoikaprojekti 219
Toimii myös Suomen uroksiin. 222
Vanha Nyrkki, uusi Nyrkki. 229
Pulla-autoon ja baanalle. 231
Pieleen meni, ammuskeluksi 234
Muurahaispesämurhaaja ja shekinmyyjä 236
Ketunkorven ketutuskeikka 239
Piri hallussa, nimi hukassa. 242
Poliisimoodi päällä myös vapaalla 245
Läheltä liippasi 251
Hankalaksi meni 253
Nopeita päätöksiä, pää yhä harteilla 259
Ympyrä sulkeutuu? 263
Oman tiensä kulkija. 268
Loppuunkäsitelty 271

Kirjailijalta 275

Pankkirosvoja, huumekuskeja, murhamiehiä...

Kun rikosylikonstaapeli Harri Talvikangas viimeisinä työvuosinaan todisti Helsingin huumepoliisin johtajan Jari Aarnion oikeusjutussa, häneltä pyydettiin äkkiseltään arviota siitä, kuinka monessa kiinniotossa hän itse oli työvuosiensa mittaan ollut osallisena.

Pikaisen laskutoimituksen jälkeen hän vastasi: On niitä ollut kymmenentuhatta. Ellei ylikin.

Jälkeenpäin hän vielä laskeskeli lukua uudemman kerran ja päätyi jälleen samaan numeroon.

”Luku ei tarkoita pidätyksiä tai vankilaan passittamisia, vaan sitä, että olen pysäyttänyt ihmisen kentällä ja tarkistanut esimerkiksi, onko hänellä hakuja päällä”, Harri täsmensi minulle, kun haastattelin häntä tätä kirjaa varten.

Harri Talvikangas, aiemmin sukunimeltään Helin, teki mittavan 36 vuoden työuran suurelta osin ataripoliisina eli ammatti- ja taparikollisten valvonnassa, seurannassa ja kiinniotossa. Työpaikat vaihtuivat vuosikymmenten mukana. Opinnot ja ensimmäiset poliisityöt ajoittuivat 1970-luvun lopulle, 1980-luku kului Helsingin rikospoliisissa atarihommia opetellessa. 1990-luvulla Harri työskenteli Itä-Uudellamaalla Vantaan Tikkurilassa, missä myös tehtiin tutkintaa, paljastettiin rikoksia ja hoidettiin kuulusteluita.

Vuosituhannen vaihteessa Harri oli lyhyen aikaa Keskusrikospoliisissa. Sieltä hän vaihtoi Helsingin Kenttävalvontaan ja edelleen Nyrkkiin, jonka toimintaa hän veti vuoteen 2015, eläkkeelle jäämiseensä asti.

Harri Talvikangas ehti toimia poliisintyössä siis viiden vuosikymmenen aikana. Suurimman osan vuosista nimenomaan atarityössä, josta hän tässä kirjassa kertoo.

Hän kertoo myös metsästysretkistään Virossa ja Suomessa. Hirvien kutsumisesta aamusumuisilla soilla kiimaisen naarashirven vaikerruksella, kohtaamisistaan karhujen kanssa. Metsästysoppien yllättävistä, mutta kuitenkin osuvista ja loogisista yhteyksistä tapaan, jolla hän teki työtään atarina kaikki vuodet. Jäljitti ja sai satimeen etsittyjä rikollisia.

Nuusku oli päällä niin työssä kuin vapaalla, monella tapaa. Siitä lisää myöhemmin.

Aloitetaan työtehtävästä, joka ajoi vastaan Kehä ykkösellä Helsingissä 2000-luvulla, jolloin Harri veti Helsingin rikospoliisissa Nyrkiksi nimettyä ryhmää.

Kuoharit kitusiin ja karkuteille

”Kerran kesällä aurinkoisena aamupäivänä oltiin liikkeellä Nyrkin siviiliautolla. Meitä hesalaispollareita oli kaksi, ja minä olin kuskina. Ajoimme Kehä ykköstä itään päin ja nousimme Myllypuron kohdalla ylös mäkeä. Valoissa panimme merkille vastaantulevan suuren Audin, jonka ajaja oli iso kaveri, joka selvästi halusi näyttää jengiläiseltä, ei siis ulkomuodoltaan näyttänyt ollenkaan sopivan tuollaisen auton omistajaksi.

Meidät huomatessaan hän painoi kaasua, lähti helvetinmoista vauhtia toiseen suuntaan ja hävisi Lahden moottoritielle. Oli selvästi tunnistanut jostakin meidän siviiliautomme.

Heitimme valoissa ympäri ja lähdimme perään. Parin puhelun jälkeen meille selvisi, kuka kuski oli: Jaatisen Ville, United Brotherhood -moottoripyöräjengin johtaja, neljännen polven ammattirikollinen. Hänellä oli paraikaa haku päällä vakavista rikoksista.

Joku poliisissa tiesi hänen asuinpaikkansa, omakotitaloalueen pääkaupunkiseudulla. Ajoimme sinne, ja siellä Audi näkyikin pian parkissa erään talon alapihalla.

Parkkeerasin. Villeä ei pihalla näkynyt. Jatkoimme kävellen talolle. Koputin oveen, ja avaamaan tuli nainen, ilmeisesti Villen vaimo, vähän paremmin pukeutunut.

Kysyin häneltä, että mihinkäs Ville hävisi.

Nainen vastasi, että Ville on tuolla kellarin autotallissa.

Pyydä hänet tänne, sanoin. Vaarallista asemiestä ei voinut lähteä itse hakemaan jostain kellarista, kun olimme kaksin työparini kanssa.

Nainen käväisi kellarissa, ja sen jälkeen Ville tuli pihalle. Sanoin hänelle kuten siinä vaiheessa jo sanoa piti: olet kiinniotettu epäiltynä liikenneturvallisuuden vaarantamisesta. Sitten kysyin, että mitä sinä muuten siellä kellarissa äsken touhusit?

No, hän sanoi, mulla on siellä vähän pepsiä. Eli kokaiinia.

Paljonko? kysyin.

Semmoinen kolmenkympin nyssäkkä, hän vastasi. Eli kolmekymmentä grammaa. Ja on siellä jokunen pyssykin. Ja autossa on konepistooli.

Hoidetaan tämä fiksusti, päätin silloin. Jätkä oli iso, emmekä halunneet suututtaa häntä, ettei hän rupeaisi siinä vaiheessa huitomaan tai jotain, meitä pollareita oli kuitenkin vain kaksi.

Pihalla oli pöytä ja tuolit, ja jäin siihen Villen kanssa istuksimaan samalla kun toinen poliisimies soitteli meille apuja ja luvan kotietsintää varten. Tuolloin epäillyllä tai hänen valtuuttamallaan henkilöllä oli jo oikeus olla paikalla, kun poliisi tekee kotietsinnän.

En laittanut Villeä rautoihin tai mitään. Hän huomautti, että aamupala on vielä syömättä. Sopisiko että vaimo järjestäisi hänelle tähän ulos vähän ruokaa ja juomaa.

Sen kun vaan, lupasin. Halusin pitää tilanteen edelleen rauhallisena. Ja niin muija sitten kattoi pöytään hänelle kunnon aamiaisen, leipää ja kananmunia – ja juomaksi kuohuviiniä.

En ruvennut nipottamaan siitä viinistä. Jos hän nyt vetäisee tuossa pari desiä kuohujuomaa niin vetäisköön. Oli kuitenkin iso päällikkö.

Hän kyseli, että voisinko ottaa yhteyttä muutamiin tuttuihin poliiseihin.

En luvannut mitään mutta en myöskään kysynyt, mitä asiaa hänellä olisi heille ollut.

Muita poliiseja alkoi tulla paikalle ja parkkeerata alapihalle. Ensimmäinen huusi minulle, että onko Villen Audi jo katsottu.

Tsekattu on, Ville huusi siihen vastaukseksi.

Älä nyt puhu paskaa, sanoin. Huusin poliisille, että auto on edelleen katsomatta, tule hakemaan avain täältä.

No Audistahan sitten löytyi vaikka mitä. Aseita oli useita, takakontissa konepistooli, ja lisää aseita löytyi autotallista. Samoin kokaiinia.

Etsintöjen jälkeen lähdettiin kohti Pasilaa Ville kyydissä. Perillä huumetoimiston kaverit ilmoittivat, että ukon voisi viedä suoraan päivähuoneeseen. Joku tutkijoista tulisi paikalle pian ja ottaisi asian käsittelyyn saman tien, ettei häntä tarvitsisi viedä tässä välissä poliisivankilaan.

Päivähuone sijaitsi uudessa poliisitalossa vanhan poliisitalon vieressä, muistaakseni viidennessä kerroksessa. Sinne jätimme Villen, ja meidän puoleltamme homma oli siltä erää hoidettu.

Kului pari tuntia, ja sitten meille ilmoitettiin: Ville on karannut.

Mitä oli tapahtunut? Ville oli ollut päivähuoneessa yksin, ja hänelle oli tullut kusihätä. Suutuksissaan hän oli potkaissut ovea. Entinen uimari, voimaa jaloissa. Vastavalmistuneen poliisitalon oven metallikarmit olivat antaneet periksi. Siitä Ville oli innostunut niin että potki kaikki karmit sivuun ja sai oven auki. Käveli raput alas ja varauloskäynnin kautta ulos pihalle. Joku pollari hänet näkikin kulkemassa kohti Pasilan rautatieasemaa ja oletti, että hänet oli syystä tai toisesta päästetty vapaalle jalalle.

Kaikenlaisia epäilyksiä heräsi siitä, oliko joku auttanut hänet pakoon, mutta totuus oli, että uuden putkan rakenteet oli tehty päin helkkaria.

Turhauttavaa oli. Otettiin kiinni tuollainen kaveri, jolla on konepistoolikin ja muuta, vietiin hänet säilöön, mistä hän sitten käveli ulos saman tien. Muutaman viikon hän sitten ehti olla taas hatkassa ennen kuin hänet seuraavan kerran löydettiin."

Potkut poliisikoulusta että paukahti

”Olen ollut oman tieni kulkija, sekä positiivisessa että negatiivisessa mielessä”, Harri Talvikangas sanoo. ”Yhteiskunnan sääntöjä olen aina noudattanut, mutta muuten olen halunnut elää ja tehdä työni omalla tavallani, luovuutta käyttäen. Se ei ole kaikille sopinut.”

Harri sanoo suoraan, että myös hänen oma suhtautumisensa päällikkötason poliiseihin oli usein nihkeää, oli itse asiassa jo poliisiopinnoista alkaen.

Sille oli syynsä.

Poliisiopistossa Harri kuului asuntolaneuvostoon, jolle piti välittää pyyntö, jos joku halusi pitää juhlat asuntolassa. Neuvosto sitten myönsi luvat.

”1980-luvun alussa miehistökurssilla Tampereella ollessani meillä oli välikokeiden aika. Yhtenä päivänä yläkerran yleisissä tiloissa alkoi iltakymmeneltä ihan helvetinmoinen meteli, joka jatkui ja jatkui. Kuin norsulauma olisi tömistellyt. Samaan aikaan miehistökurssin kanssa opistolla järjestettiin Turun ja Porin läänin poliisien johtamistaidon kurssi, jonka johtajana oli opiston poliisipalveluiden opettaja. Häntä kutsuttiin kirppuliiviksi, hänellä oli aina yllään lehmännahkaliivi.

Siihen aikaan kävin ahkerasti salilla. Vedin vain farkut jalkaan, ja ilman paitaa menin yläkertaan sanomaan päälli-

köille: Nyt on kuulkaas semmoinen juttu, että meillä on välikokeet mutta teillä on täällä pirskeet. Möykkäätte täällä, hypitte ja pompitte. Me haluttaisiin nukkua. Bileet loppuvat nyt tähän.

Lisäsin vielä, että kuulun asuntolaneuvostoon, eikä näihin juhliin ole pyydetty lupaa.

Senhän arvaa miten päälliköt suhtautuvat, kun nuori sälli tulee ovelle jurputtamaan ilman paitaa. Juhlat loppuivat, mutta siinä vaiheessa kun juhlijat alkoivat valua kerrosta alemmas, muutamat äijät tulivat ovelle koputtelemaan. Hetken aikaa juttelimme siinä meidän ovella, ja yksi sanoi: mitäs jos vetäisen sua turpaan.

Sanoin äijälle: nyt menee jutut niin levottomiksi, että parempi kun lähdet nukkumaan.

Ne sitten häipyivät. Mutta seuraavana päivänä joku näki, miten he kävivät katsomassa meidän asukkaiden nimet ovikylteistä.

Kun välikokeiden tulokset sitten tulivat, sain poliisipalvelun kokeesta nelosen, alimman arvosanan. Kaksi poliisiohjaajaa tuli sanomaan minulle, että kurssinkäyntini keskeytetään huonon edistymisen vuoksi.

Vai niin, minä sanoin.

Seuraavana päivänä kouluun tullessani ylläni ei enää ollut univormua. Istuin siinä muiden mukana luokassa mutta siviilit päällä, ja ohjurit tulivat jälleen mussuttamaan, että mitä oikein pelleilet. Sanoin että tehän keskeytitte mun kurssini. Viikon päästä on poliisiopiston johtokunnan kokous Otaniemessä, minua kuullaan siellä huonon edistymisen vuoksi.

Menin sitten ajallaan Otaniemeen. Äijiä ja muijia istui siellä pöydän ympärillä, enkä viitsinyt kertoa tarinaa siitä, kuinka menin lopettamaan päällystön juhlinnan. Siitä olisi seurannut varmaan aivan hirveä mylläys. Selitin heille ihan

puuta heinää siitä, miksi tässä näin oli käynyt. Sitten opiston johtaja pyysi minua odottamaan aulassa. Kuulisin tulokset kohta.

Odottelin. Johtaja tuli vartin päästä, kätteli minut ja sanoi: tervetuloa takaisin kurssille.

Varmaankin opettajat olivat kuulleet asuntolan tapahtumista ja puhuneet niistä keskenään, ja halusivat siksi nähdä millainen heppu minä olin. Ja sitten heille selvisi, että tämä kaveri ei ryyppää vaan sen sijaan urheilee ihan hullun lailla.

Aikanaan oli loppukokeiden vuoro. Silloin lasketaan keskiarvo tuloksista. Poliisipalvelun opettaja oli nyt eri kuin aiemmin, ei enää kirppuliivi. Hän ei palauttanut kokeita heti vaan kertoi, mitkä olivat oikeat vastaukset. Ilahduin: minullahan oli kaikki oikein.

Kun hän ryhtyi jakamaan papereita, sanoin että kuule hei. Tuossa meidän luokan ulkopuolella on ovi, jossa lukee WC. Voit viedä paperit sinne.

Olin kyllä tosi ilkeä. Hän raukka ei pitänyt meille enää yhtään tuntia sen jälkeen.

Sain sitten loppukokeesta kasin. Ja kasin ja nelosen keskiarvo on kuusi. Ajattelin että perkele, pyyhin perseeni mokomilla papereilla."

"Tuollainen käytös oli päälliköiltä ihan normaalia noissa piireissä, noin kostetaan niille jotka hyppivät nenälle", Harri sanoo nyt.

"Minunlaisellani luonteella kun on varustettu, niin on mahdoton kunnioittaa auktoriteetteja vain heidän asemansa vuoksi. Sen sijaan sellaiset päälliköt, jotka ovat asiallisia kaikkia kohtaan, ovat ihan jees.

Mutta. Vaikka sain kenkää kurssilta ja olin muka noin surkeakin, voin todeta, että töitä tuli tehtyä ja tuloksiakin tuli. Että tehkää perässä vaan."

Onko juoksut juostu, kun työ haittaa harrastusta?

Poliisi ei ollut Harrille mikään lapsuuden haaveammatti.

Se mikä häntä koulussa kiinnosti, oli liikunta ja kaikki mitä luonnossa tapahtui. Opettajilta tuli sapiskaa, kun hän oppitunneilla tuijotteli ikkunasta ulos koulun kentälle, missä muut pelasivat jalkapalloa.

Jo alle kaksikymppisenä hän ehti urheilla ammattilaistasolla, lajina kestävyysjuoksu. Voisiko siitä saada ammatin, nuori Harri pohti.

Harri suoritti varusmiespalveluksen armeijan urheilukomppaniassa vuonna 1977. Samaan aikaan hän oli jo aloittanut opinnot kauppaopistossa Malmilla, mutta sitten alkoikin kiinnostaa poliisikoulutus, joka tuntui sopivan urheilukuvioon paremmin. Poliisiopiston käyminen oli tuolloin myös nopea tapa saada ammatti. Ensin alle puoli vuotta kokelaskurssia, minkä jälkeen piti olla töissä harjoittelussa. Myöhemmin oli vuorossa vuoden mittainen miehistökurssi.

”Opintoihin kuului asunto ja ruoka, eikä haitannut ollenkaan, että koulutusajalta sai pientä liksaakin”, Harri sanoo.

”Aloitin opinnot tammikuussa 1979. Opiskelijakämppä sijaitsi Tampereen Hervannassa, poliisikoulu Pohjolankadulla. Viisi kuukautta kestäneen kokelaskurssin aikana kuljin viiden kilometrin välin ainoastaan kaksi kertaa auton

kyydissä. Aamuisin juoksin kouluun ja iltapäivällä takaisin, alkuvuoden lumessa ja sohjossa, usein vielä Kaukajärven kautta, jolloin matkaksi tuli parikymmentä kilometriä. Usein juoksuseurana oli Ismo Toukonen, silloisia maailman huippuja estejuoksussa – hän kävi samaan aikaan miehistökurssia.

Sain ainoana liikuntakurssiltani kympin, sillä valmistauduin kaikkiin testeihin perusteellisesti.

Luokallani oli yksi ihan helvetin iso kaveri, satakiloinen mörssäri, jonka kanssa kukaan ei olisi halunnut painia tai harjoitella, hän kun pani kaikki jätkät pakettiin. Minut määrättiin usein hänelle pokaksi. Sitten kerran kävi niin, että painiessa me lennettiin maahan. Tilanne ei ollut ollenkaan meikäläisen hallinnassa, mutta käteni jäi kaatuessa kaverin alle ja häneltä murtui pari kylkiluuta. Sen jälkeen hän ei enää osallistunut liikuntatunneille, ja sain sen piikkiini.

Työharjoitteluun kuului muun muassa huvivalvonta Tampereella opiskelijaravintoloissa. Kerran kaveriksi Ravintola Hepokattiin tuli mukaan velmu nuori poliisimies Tampereen laitokselta, ehkä kolmekymppinen ja kova tanssimaan. Oli pakkasta ja meillä pitkät palttoot päällä, ne jätettiin narikkaan ja sitten vietettiin ravintolassa pitkä ilta poliisivehkeissä.

No meillähän kävi hirveän hyvä flaksi. Oltiin kaksi nuorta, pitkää, vaaleaa sälliä. Minä juoksijana hoikkakin. Yksin meidän ei poliisivalvonnasta tarvinnut lähteä, vaan saatettiin – kiltisti! – daamit kotiinsa, kaksi sisarusta, oikein siistin näköistä tyttöä. Muuta ei tapahtunut, edes puhelinnumeroita ei vaihdettu, mutta kivasti ilta meni."

Tuohon aikaan 1970-luvun lopulla kenttähommiin siirryttiin yleensä niin sanotun lähetystöväijyn kautta. Harrillakin poliisihommat alkoivat silloisen Neuvostoliiton ja muiden

maiden lähetystöjen vartioinnista. Ulkopuolisia ei saanut päästää niiden alueille. Myös Presidentinlinnan edustaa vahdittiin. Pari tuntia oltiin yhdessä paikassa, sen jälkeen pidettiin tauko ja siirryttiin seuraavaan paikkaan.

Öinen valvominen väijyvuoroissa rupesi haittaamaan hyvin alkanutta urheilu-uraa, lenkit alkoivat jäädä väliin. Jälkikäteen se harmitti.

Virkapukuisena Harri toimi jonkin aikaa kenttätyössä Järjestyspoliisissa Pikku-Roballa. Samaan ajanjaksoon osuivat poliisien yleisurheilun SM-kilpailut, joihin osallistui myös Lasse Virén, nelinkertainen olympiavoittaja. Harri tuli kolmanneksi omassa sarjassaan. Hän oli juuri voittanut viiden kilometrin juoksun B-erän Paavo Nurmen kisoissa ja parantanut omaa ennätystään puoli minuuttia.

”Samassa erässä juoksi eräskin kaveri, joka seuraavana vuonna lähti Moskovan olympialaisiin. Nyt kun tarkistin tilastot, A-erässä vain yksi kilpailijoista oli minun ikäiseni tai nuorempi: Tommi Ekblom, porvoolainen estejuoksija, josta tuli ihan Euroopan huippuja.”

Suomalaisille tuli kisan jälkeen kutsu Ruotsiin. Scanian autotehtaalla Södertäljessä työskenteli paljon suomalaisia, ja tehdas järjesti Scaniamilen-juoksukisan. Mukaan piti pr-syistä saada pari suomalaistakin urheilijaa. Lentoliput lähetettiin Viipurin urheilijoille, joissa kilpaili Tapio Kantanen, kestävyysjuoksija ja olympiamitalisti, päälajinaan 3 000 metrin esteet. Tarkoituksena oli, että hänen seurakseen Ruotsiin lähtisi Matti Salonen, joka oli tuolloin kansainvälisen tason juoksija. Salonen kuitenkin sairastui, joten Harri pääsi matkaan.

”Lensimme Kantasen Tapsan kanssa Tukholmaan, missä meitä oltiin autolla vastassa. Kävimme ostamassa meille ruokatarvikkeet, ja sen jälkeen meidät vietiin Scanian

asuntolaan, missä meille molemmille oli oma yksiö", Harri muistelee.

"Meiltä kysyttiin, haluammeko lähteä lenkille. Halusimmehan me. Meidät vietiin autokyydillä lenkkipoluille oikein nättiin paikkaan, missä juoksimme joen rannassa."

Nuoresta miehestä tuntui vapauttavalta päästä hetkeksi irti poliisin arjesta, joka siinä vaiheessa tuntui tylsältä: "rupukuskina" toimiminen eli juoppojen kuskaaminen kadulta putkaan ei ollut sitä, mitä Harri halusi tehdä, mutta vielä hän ei ollut keksinyt, mikä olisi työn omin ala.

Kilpailu juostiin, ja Tapio Kantanen voitti sen odotetusti. Harri oli viides "tai niillä main".

"Kisan jälkeen meitä tuli sitten puhuttamaan kasööri, Scanian rahastonhoitaja. Hän kysyi, mitä hommia miehet Suomessa tekivät, ja räknasi meille palkkiot sen mukaan. Tapsa oli töissä Kaisaniemen Pukevan urheiluosastolla, ja minä nuorena poliisina en paljon tienannut, mutta vähän ekstraa meille maksettiin myös suhteutettuna sijoituksiimme."

SM-maastokisoissa Salossa Harri juoksi viidentoista kilometrin matkan, itselleen vieraan. Oli siinä kuitenkin kahdenkymmenen parhaan sakissa. Ja myös joukon nuorin.

"Juoksin Tapio Kantasen, Heikki Vakkurin ja Markku Taskisen kanssa, saatiin muun muassa SM-hopeaa viestissä neljä kertaa kahdeksallasadalla metrillä. Aiemmin saatiin nuorten SM-pronssia. Meillä on siinä vieläkin Helsingin piirin ennätys. Niillä tuloksilla mitä tuolloin tein, olisi tänä päivänä mukana maaottelutasolla. Niin kovatasoista oli meno tuolloin. Mutta niin vain Martti Vainiot ja muut jäivät kiinni talonmiehen purkeista ja muista aineista."

Seuraavana vuonna hän matkasi vielä Itävaltaan, missä pidettiin poliisien EM-maastojuoksukisat. Reitti kulki vuorenrinteillä ja kynnöspelloilla, ja sille roiskittiin vettä,

Rikosylikonstaapeli Harri Talvikangas tunnetaan poliisissa legendaarisena yli 10 000 kiinnioton miehenä, jonka menetelmät ja kontaktiverkostot ammatti- ja taparikollisten löytämisessä ja kiinni nappaamisessa ovat olleet vertaansa vailla. 36 vuotta pääkaupunkiseudulla poliisina toiminut Talvikangas tutustui huumepiireihin, moottoripyöräjengeihin ja muuhun alamaailmaan niin Suomessa kuin maailmalla. Poliisien kiistanalaisesta, aikanaan lain harmaalla alueella sijainneesta ataritoiminnasta, ammatti- ja taparikollisten valvonnasta, seuraamisesta ja kiinniotoista, ei ole aiemmin kerrottu näin suoraan ja laajalti.

Tässä kirjassa Harri Talvikangas kertoo tapahtumista teon ja rikostutkinnan välissä, poliisin työn siitä puolesta, joka usein jää muilta pimentoon. Hän kertoo siitä, miten rikollisten löytäminen ja kiinniotto käytännössä tehdään, ja paljastaa pitkän uransa hurjimmat, hupaisimmat, traagisimmat ja koskettavimmat keikat.

Kirjan kirjoittaja Pauliina Susi on Vuoden johtolanka -palkittu dekkaristi ja toimittaja. Häneltä on ilmestynyt aikaisemmin tietokirja suomalaisten yksityisetsivien työstä: *Yksityisetsivä – Varjo kannoillasi* (Crime Time 2021).

MIX
Paperi | Tukee vastuullista metsänhoitoa
FSC® C021394

DOCENDO

ISBN 978-952-851-080-2 • 99.1

WWW.DOCENDO.FI

KANNEN KUVA: HARRI TALVIKANKAAN ARKISTO

9 789528 510802